

Križanič med Farrokom, Pro in Factor banko

Nekdanjega finančnega ministra **Franca Križaniča** v vladi **Boruta Pahorja** in šefa SD **Dejana Židana**, ki je Pahorja nasledil na vrhu SD, danes zaslišuje preiskovalna komisija za banke, ki jo vodi **Anže Logar** (SDS). Logarjeva komisija je skupaj s komisijo za nadzor obveščevalnih služb, ki jo vodi **Branko Grims** (SDS), zadnje mesece veliko prahu dvignila z razkritjem primera Farrokh. Javnosti so predstavili, kako se je milijarda iz Irana preko NLB na zahod začel pretakati, ko je oblast prevzel Pahor. Na zahtevo Banke Slovenije je bilo poslovanje ustavljeno šele po dveh letih. Kmalu po tem je vlada Pahorju razpadla.

Tihi dve milijardi

[wp_ad_camp_2]

Nekdanji finančni minister Franc Križanič. Minister je postal 21. 11. 2008, prenehala mu je funkcija 10. 2. 2012. Foto:DZ/Barbara Žejavac.

Križanič je imel še drugo pomembno vlogo: bil je odgovoren za banke, ko je državo po letu 2008 zajela finančna kriza in se je začela rušiti cela veriga zaradi lastninjenj in drugih razlogov prezadolženih podjetij, s tem pa so se v težavah znašle tudi banke.

Probleme je Križanič reševal tako, da je aprila 2009 v banke »na vpogled« položil dobri dve milijardi evrov, ki jih je najel v imenu takrat nizko zadolžene države. Vsakega državljanu je zadolžil za tisoč evrov.

V resnici to ni bila začasna naložba državnih viškov denarja na banke. Bila je prva dokapitalizacija bank. Le rekli ji niso tako. Pologov banke niso vrnile. Da se ne bi zrušil bančni sistem, so bili ti pologi že po padcu Pahorjeve vlade tudi uradno preimenovani v dokapitalizacijo. Križanič je pred poslanci danes pojasnil, da je bilo posredovanje države s pologi nujno, da se bančni sistem ne bi zrušil.

Nesorazmerno v Factor Banko in Probanko

[wp_ad_camp_1]

Križanič je v majhni zasebni Factor banko in Probanko naložil slabih 200 milijonov evrov ali desetino teh pologov, čeprav ti banki nista imeli takšnega deleža na trgu. Sta pa bili v lasti oseb povezanih z levico. Javnost dokler nenavadnega dogajanja pozneje ni opazilo računsko sodišče za milijardne naložbe države v banke sploh ni vedela. Bilo je prikrito. Za manipulacijo, ko so bila javnosti prikrita pomembna dejstva o dogajanju v državi, je poskrbela vlada Boruta Pahorja, ki je pomoč bankam prijavila v Bruselj, doma pa je o tem molčala in ni vsake tri mesece obveščala državnega zbora, kot bi, po oceni računskega sodišča, po zakonu morala.

Kam je šel ta denar

[wp_ad_camp_3]

Banke s tem denarjem – so opozorili računski sodniki – niso krepile kreditne aktivnosti, v veliki meri so ga prenesle v tujino. Porabile se ga za poplačilo dela najetih kreditov v tujini, ki so bili v preteklih letih glavni vir visoke kreditne aktivnosti bank, del pa so naložile kot bančne depozite v tujini, da bi ustvarjale rezerve za kasnejše potrebe, povezane z odplačevanjem tujih kreditov in vlog. Manjši del sredstev so poslovne banke preusmerile tudi v tuje vrednostne papirje.

Križanič je ocenil, da v tem dogajanju ni bilo nič spornega.

Factor banka in Probanko pa sta bili prvi banki, ki jih je vlada **Alenke Bratušek** pozneje začela na hitro reševati z dodatnimi državnim denarjem in „kontroliranim ukinjanjem“. Za začetek so vsaki poslali po okoli 300 milijonov evrov za premostitev najhujših težav.

Križanič je v zaslišanju zanikal, da bi z Zoranom Jankovičem govoril o projektu Stožice ali, da bi kdaj na koga pritiskal v povezavi s tem, tega projekta kot finančni minister tudi ni podpiral. Se je pa z Jankovičem večkrat dobil, kakšnih petkrat tudi na ministrstvu, govorila sta predvsem o Ljubljani. Povzel pa je tudi, da je bilo ministrstvo za finance v njegovem času čisto uradno proti prodaji Mercatorja.

Dejan Židan pa je pozneje priznal, da je bil pri Križaniču na enem od pogovorov z bančniki in da je tam predstavil stališče ministrstva za kmetijstvo, kjer so bili proti prodaji Mercatorja.

.